

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-23>

УДК 336.027

**ПОДАТКОВО-ОБЛІКОВІ ВАЖЕЛІ
ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ:
ПІДҐРУНТЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**

**TAX AND ACCOUNTING LEVERS
OF LIBERALIZATION OF THE BANKING SECTOR:
SUBSTRATES OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT**

Ліхоносова Ганна Сергіївна

доктор економічних наук, професор,
Національний аерокосмічний університет імені М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6552-8920>

Перепелиця Юліанна Геннадіївна

студентка,
Національний аерокосмічний університет імені М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6684-161X>

Likhonosova Ganna, Perepelytsia Yulianna
National Aerospace University «Kharkiv Aviation Institute»

Сьогодні, банківські установи є провідним фінансовим інститутом, що об'єднує та задовольняє фінансові потреби населення, підприємств та уряду у взаємодії між собою. Сучасні кризові умови ведення бізнесу та нестабільний соціально-економічний розвиток держави підкреслює важливість державного податкового регулювання банківського сектору економіки та інвестування в сферу банківництва. Так, одним із інструментів стимулювання та досягнення соціально-економічного розвитку України сьогодні можуть виступити податкові важелі лібералізації банківського сектору економіки. Застосування ефективних податкових важелів до приватних банків має забезпечувати сприятливі макроекономічні умови для формування цілої банківської системи, стійкої до кон'юнктурних коливань та перетворити її на активний інструмент інвестиційного процесу й соціально-економічного зростання.

Ключові слова: податково-облікові важелі, банківська система, удосконалення та покращення, наповненість бюджету, джерела суперечностей, соціально-економічна ефективність, соціальна спрямованість оподаткування.

The purpose of the study is aimed at developing practical recommendations for the use of effective tax and accounting levers for the liberalization of the banking sector to revive the socio-economic development of Ukraine. Taxation of income from bank deposits and consolidation of fees to optimize tax accounting has not been considered in any of the last published scientific papers. This creates interest in the issue of taxation of income from bank deposits and possible ways to optimize tax accounting in banks. Therefore, the search for possible measures to improve tax policy aimed at reviving the tax activity of banking institutions is today an uncertain and multifaceted problem that requires comprehensive research and effective socio-economic proposals. Methods of analysis, deduction, systematization, comparison, induction, measurement were used in the research. It has been proven that with the help of the tax lever of liberalization in the form of the abolition of taxation of income from bank deposits, the state, businesses and individuals will receive economic benefits that will further improve their social development. Also, the use of accounting optimization, such as combining a large number of fees into a single tax, should optimize tax accounting in banks, which will contribute to the economic development of the institution and improve the social status of bank employees and other counterparties. The originality and practical significance of the results of the study is confirmed by the developed tax levers of liberalization of banking institutions to revive the socio-economic development of the country through the introduction of tax benefits, namely the abolition of taxation of bank deposits with save 1.5% military fee the number of fees in a single tax in order to optimize tax accounting in banks. The obtained calculations, analysis of credit and deposit portfolios of JSC UkrSibbank, study of the dynamics of paid income tax paid by the

institution are a justification that the proposed tax levers of liberalization are practically significant, and in the future can be implemented at the state level. The implementation of the tax lever for the liberalization of the banking sector is a new, previously unproposed process, and therefore contains practical significance.

Keywords: tax and accounting levers, banking system, optimization and improvements, budget occupancy, sources of contradictions, socio-economic efficiency, social orientation of taxation.

Постановка проблеми. В історії діяльності банківських установ крім багаточисленних злетів зафіксовані також і падіння. Так, із початком банківської кризи 2014–2016 року, показники банків характеризувалися негативною динамікою змін, що на пряму пов'язана із початком воєнних дій на сході України. За підрахунками, банківська криза коштувала економіці України 38% ВВП, із діючих у 2016 році сто сімнадцяти банків дев'яносто були визнані неплатоспроможними, в той же час збанкрутував найбільший, ще тоді комерційний банк АТ КТ «ПриватБанк». Сьогодні, дестабілізований соціально-економічний стан України є ризиком повторення банківської кризи, тому задля врегулювання діяльності банківських установ необхідно розробити дієві податкові важелі, що стабілізують банківську діяльність та в перспективі поживлять соціальний та економічний розвиток у країні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблемних питань оподаткування банківських установ та оптимізації податкового обліку присвятили свої наукові праці багато вчених, серед яких: І.І. Д'яконова [3], Л.А. Ключко [4; 5], О.Г. Сербина [6], Г.Г. Старостенко [7] та багато інших. Визначено, що в наукових розробках авторів розкривалися питання оподаткування банківських установ без врахування змін в політичному, економічному та законодавчому напрямках така тенденція стосується й податкового обліку в банківських установах.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Оподаткування прибутку з банківських депозитів та об'єднання зборів задля оптимізації податкового обліку не розглядалося в жодній з вищеперерахованих наукових праць. Це створює інтерес до питання оподаткування прибутку з банківських депозитів та можливих шляхів оптимізації податкового обліку в банках. Тому пошук можливих заходів удосконалення податкової політики, націленої на поживлення податкової активності банківських установ є сьогодні невизначеним та багатогранним проблемним питанням, що потребує всебічного дослідження та ефективних соціально-економічних пропозицій.

Постановка цілей статті. Мета дослідження спрямована на розробку практич-

них рекомендацій щодо застосування дієвих податково-облікових важелів лібералізації банківського сектору задля поживлення соціально-економічного розвитку України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Роль банківських установ у розвитку економіки та соціального життя країни щоденно зростає. Причиною цього є швидкий розвиток ІТ-технологій та поширення дистанційного банківського обслуговування [6] (online-banking). Разом з цим, банки розширюють і перелік надаваних ними послуг. В рамках даного дослідження варто означити, що для банківської діяльності належить комплекс із трьох основних операцій:

- 1) прийняття грошових вкладів від клієнтів;
- 2) надання клієнтам позичок і створення нових платіжних засобів;
- 3) здійснення розрахунків між клієнтами.

Зазначені операції є базовими і утворюють первинну сферу банківської діяльності. Як правило, для розвитку економіки країни потрібні кошти, які можна залучити із фінансово-кредитних організацій, перелік яких очолює банківська установа. Для аналізу дієвості податкових важелів забезпечення сталого соціально-економічного розвитку України, спираємося на показники наданих кредитів конкретної банківської установи, а саме АТ «УкрСиббанку» по галузям економіки. Аналіз «кредитного портфелю» (табл. 1) банку дасть змогу зрозуміти на які потреби фізичні та юридичні особи – клієнти банку отримують позички та в якому напрямку спрямовуються найбільші суми кредитних коштів.

Із аналізу кредитного портфелю АТ «УкрСиббанку» бачимо, що найбільший попит на кредитні кошти в АТ «УкрСиббанк» виникає у галузі комерційної діяльності та торгівлі (42-47%). Це є цілком логічним, оскільки торгівля сьогодні є однією із найбільш розповсюджених сфер діяльності підприємців та успішно розвиває економіку країни. Крім цього, велику кількість кредитів надається фізичним особам (22-26%). Постає питання, куди населення витрачає отримані кредитні кошти в такому великому обсязі. Тут варто зазначити, що з кожним роком все більше фізичних осіб мають можливість організувати власну справу та примножувати свій

Таблиця 1

**Аналіз кредитного портфеля АТ «УкрСиббанку»
по галузям економіки за 2019–2021 роки**

КОНЦЕТРАЦІЯ КРЕДИТІВ ПО ГАЛУЗЯМ	2019	Питома вага, %	2020	Питома вага, %	2021	Питома вага, %
Комерційна діяльність і торгівля	9984702	42,77%	10413774	45,19%	13014452	47,89%
Фізичні особи	6527169	27,96%	6469606	28,07%	7115655	26,18%
Промислове виробництво	3106336	13,31%	2571228	11,16%	2717146	10,00%
Телекомунікації	1994957	8,55%	1710352	7,42%	1737485	6,39%
Сільське господарство та харчова промисловість	1018117	4,36%	959391	4,16%	1420134	5,23%
Транспорт і послуги зв'язку	332863	1,43%	271457	1,18%	204125	0,75%
Фінансові послуги	294647	1,26%	487771	2,12%	743606	2,74%
Послуги культури та освіти	65887	0,28%	46427	0,20%	37963	0,14%
Інше	21744	0,09%	114411	0,50%	184621	0,68%
Сума	23346422	100,00%	23044417	100,00%	27175187	100,00%

Відхилення 2020/2019 рр.			Відхилення 2021/2020 рр.		
Абсол.	Питома вага, %	Тпр, %	Абсол.	Питома вага, %	Тпр, %
429072	2,42%	4,30%	2600678	2,70%	24,97%
-57563	0,12%	-0,88%	646049	-1,89%	9,99%
-535108	-2,15%	-17,23%	145918	-1,16%	5,68%
-284605	-1,12%	-14,27%	27133	-1,03%	1,59%
-58726	-0,20%	-5,77%	460743	1,06%	48,02%
-61406	-0,25%	-18,45%	-67332	-0,43%	-24,80%
193124	0,85%	65,54%	255835	0,62%	52,45%
-19460	-0,08%	-29,54%	-8464	-0,06%	-18,23%
92667	0,40%	426,17%	70210	0,18%	61,37%

Джерело: розроблено авторами за даними АТ «УкрСиббанк» та НБУ [8; 9]

капітал, одночасно, розвиваючи ділову активність у країні. Така тенденція несе позитивний вплив як на економіку України, так і на соціальну складову. З економічної точки зору зростання кількості самозайнятих осіб веде за собою збільшення загального показника ділової активності по країні, що в перспективі має приваблювати інвесторів та підвищувати інвестування у бізнес, що особливо необхідне у поствоєнні часи.

Соціальна сфера розвивається за рахунок комфортного життя все більшої кількості громадян, підвищення довіри до держави, оскільки уряд таким чином надає можливість громадянам розвивати власну справу, на спрощених умовах ведення бізнесу. З податкової точки зору можна зробити об'єктивний висновок – для державної казни вигідніше отримувати 20% податку на прибуток підприємств ніж 5% єдиного податку. Проте, можна припустити, що чим старанніше держава розвиватиме та удосконалюватиме спрощену систему оподаткування, тим більше еконо-

мічно-соціальних вигід отримає в результаті. Банківські установи у цьому процесі, як було підкреслено раніше виступають сполучною ланкою між населенням, юридичними особами, ФОПами та державою, стимулюючи діяльність підприємців й тим самим розвиваючи власний бізнес.

Варто зазначити, що податок за депозит став стягуватися тільки в 2014 році, до цього часу вкладники отримували всю суму в повному обсязі. Однак з 1 квітня 2014 року в силу вступив закон «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» [2], за яким податком обкладаються не лише депозити в гривні, євро, доларах і будь-якій іншій валюті, а й іпотечні сертифікати, облигації та дивіденди, виплачені компаніями за користування активами, цінними паперами. Відсоток податкового відрахування кілька разів переглядався урядом. На початку 2015 року ставку було збільшено до 20%. Одночасно було введено військовий збір у

розмірі 1,5%, надходження від якого спрямовують на потреби армії. З 2016 року ставку оподаткування знизили до 18%. З того часу податкове навантаження на вкладників банків становить 19,5%, а при задекларованій депозитній ставці 12% річних вкладник отримує лише 9,66% ставки по депозиту з вирахуванням податку.

Надходження до державного бюджету України від оподаткування відсотків за депозитами в 2018 році зменшились на 36%, порівнюючи з 2015 роком (з 8,2 млрд грн до 5,3 млрд грн) [10], що було спричинене переважно суттєвим зниженням ставок на депозити. Внаслідок цього їх оподаткування стало більш відчутним, ніж при розмірах депозитних відсоткових ставок на рівні 17–20%. З одного боку, сплата такого податку є додатковим джерелом наповнення державного бюджету, що вкрай актуально при наявності суттєвого розміру бюджетного дефіциту, однак для розвитку банківського сектору та економіки варто звернути увагу на доречність оподаткування відсотків за депозитними вкладами саме на таких умовах, як зараз.

Через нарощення невдоволення населення, та з метою збільшення привабливості банківських послуг для громадян, у квітні 2020 року НБУ було запропоновано скасувати оподаткування депозитів [9]. Міністерством фінансів така пропозиція одразу ж була відхилена, хоча періодично у Верховній Раді підіймають питання відміни оподаткування депозитів, аргументуючи, що це збільшить вливання коштів громадян в банківську систему. Сьогодні такі ініціативи не знаходять належного відгуку, і можна припустити, що це відбувається за таких причин:

– по-перше, навантаження від даного оподаткування відчувається тільки громадянами, які кладуть на депозит величезні суми, тому на приплив коштів від населення скасування податку практично не вплине;

– по-друге, такий податок є регулярним і значним надходженням в державний бюджет, і його скасування може привести до серйозної нестачі коштів у держскарбниці.

Враховуючи вищеописане, можна припустити, що скасування державою оподаткування прибутку з депозитів є певним податковим важелем регулювання банківської діяльності, що може мати значний вплив на як на соціальний, так і на економічний розвиток України.

Для створення податкових важелів поживлення соціально-економічного розвитку Укра-

їни, крім кредитного слід проаналізувати також депозитний портфель АТ «УкрСиббанку». Проте, перш ніж дослідити структуру депозитів банку, слід навести статистичну інформацію середнього рівня заробітку населення, оскільки виходячи саме із доходів, основним із яких є заробітна плата, громадянин може розмістити вільні кошти на банківський депозит (табл. 2).

Крім розуміння можливостей населення вкладати кошти під банківські депозити, статистика показників середньої заробітної плати показує як змінювався розмір оплати праці відповідно по рокам та за можливими сферами зайнятості населення. Розглянувши статистичні дані НБУ, проаналізуємо депозити в АТ «УкрСиббанк» за галузями економіки (табл. 3).

Як бачимо із табл. 3, отримані депозити АТ «УкрСиббанк» у найбільшому обсязі складають у середньому 35% від фізичних осіб. У середньому 30% вкладів припадають на галузь комерційної діяльності та торгівлі. Можна підкреслити, що в цілому банк отримує депозитні вклади стабільно, проте у 2021 році спостерігається тенденція до зниження кількості вкладів від фізичних осіб, що може бути пов'язано із багатьма соціально-економічними подіями.

Як було зазначено, податковий важіль лібералізації може виступати у вигляді зниження ставки оподаткування прибутку з банківських депозитів. Разом з цим необхідно оптимізувати податковий облік банківських установ, а саме розробити обліковий важіль лібералізації банківського сектору. Як було зазначено, частка податкових відрахувань, що припадає на сплату зборів у перерахунок із іншими податковими відрахуваннями не наповнює державний бюджет, та створює незручності у заповненні податкової звітності банку. Зважаючи на це, виникає пропозиція об'єднати збори у єдиний податок для банків, що має на меті оптимізувати податковий, фінансовий та управлінський облік у банку. Збільшення кількості клієнтів, (а це в свою чергу додаткова економічна ефективність) сприяє тому, що АТ «УкрСиббанк» матиме можливість формування додаткового резервного фонду (фонду власного використання), з якого правління приймає рішення фінансування певних програм, що мають на меті стимулювати економічний розвиток діяльності банку та одночасно поліпшувати соціальну складову життя працівників.

Таблиця 2

**Середня заробітна плата в розрахунку на одного штатного працівника
за 2019–2021 роки, грн**

Сфера зайнятості/роки	2019	2020	2021
Розмір мінімальної заробітної плати	4173	5000	6500
Сільське господарство, лісове та рибне господарство	8856	9757	12287
Промисловість	11788	12759	14902
Будівництво	9356	9832	11289
Оптова та роздрібна торгівля	10795	11286	13488
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	11704	11951	13837
Тимчасове розміщування й організація харчування	6730	6026	8543
Інформація та телекомунікації	17543	19888	25530
Фінансова та страхова діяльність	19132	20379	23975
Операції з нерухомим майном	8626	8981	11142
Професійна, наукова та технічна діяльність	14550	16613	19369
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	8700	9878	11186
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	14785	16443	19048
Освіта	8135	9271	11817
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	7020	8848	11616
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	8659	9624	12508
Надання інших видів послуг	9096	11998	13279

Джерело: розроблено авторами за даними Офіційного сайту Статистики [10]

Таблиця 3

**Аналіз депозитного портфеля АТ «УкрСиббанку»
по галузям економіки за 2019–2021 роки**

Концентрація депозитів по галузям	2019	Питома вага, %	2020	Питома вага, %	2021	Питома вага, %
Комерційна діяльність і торгівля	14725495	32,48%	15732242	24,97%	20115845	26,82%
Фізичні особи	13739827	30,30%	25327935	40,20%	27524312	36,70%
Промислове виробництво	8781729	19,37%	10962270	17,40%	13128270	17,50%
Телекомунікації	434953	0,96%	443999	0,70%	715910	0,95%
Сільське господарство	750790	1,66%	1015365	1,61%	1508130	2,01%
Транспорт і послуги зв'язку	1043142	2,30%	1394052	2,21%	1840010	2,45%
Фінансові послуги	1304487	2,88%	2388267	3,79%	3115241	4,15%
Послуги культури та освіти	1456686	3,21%	2597148	4,12%	2944500	3,93%
Інше	3102964	6,84%	3146246	4,99%	4114372	5,49%
Сума	45340073	100,00%	63007524	100,00%	75006590	100,00%

Відхилення 2020/2019 рр.			Відхилення 2021/2020 рр.		
Абсол.	Питома вага, %	Тпр, %	Абсол.	Питома вага, %	Тпр, %
1006747	-7,51%	6,84%	4383603	1,85%	27,86%
11588108	9,89%	84,34%	2196377	-3,50%	8,67%
2180541	-1,97%	24,83%	2166000	0,10%	19,76%
9046	-0,25%	2,08%	271911	0,25%	61,24%
264575	-0,04%	35,24%	492765	0,40%	48,53%
350910	-0,09%	33,64%	445958	0,24%	31,99%
1083780	0,91%	83,08%	726974	0,36%	30,44%
1140462	0,91%	78,29%	347352	-0,20%	13,37%
43282	-1,85%	1,39%	968126	0,49%	30,77%

Джерело: розроблено авторами за даними АТ «УкрСиббанк» та НБУ [8; 9]

Сьогодні Україна як ніколи раніше потребує освічених громадян, задля їх залучення до розвитку економіки країни у післявоєнний період. Так, з боку АТ «УкрСиббанк» може бути профінансована школа фінансової грамотності для дітей працівників для можливості подальшого вступу здобуття профільної освіти. Для банку вигода заключається у сприянні соціального благополуччя своїх працівників, оскільки більшість батьків сьогодні стурбовані, куди та на яких умовах їхня дитина буде прийнята на навчання у ВНЗ. Такі курси можуть стати першою сходинкою школяра до вступу у ВНЗ, крім того, банк може взяти на себе обов'язок прийняти найбільш успішних школярів після закінчення курсів на роботу до банківської установи. Така перспектива стимулюватиме старанне навчання школяра, та настроїть на ефективну роботу його батьків. В результаті працівники працюватимуть ефективно, їхні діти навчатимуться старанно, банк отримає економічні вигоди та соціальне благополуччя працівників й їхніх сімей зросте, оскільки все це стає мотиватором для працівника працювати якісно показувати нові результати, триматися за робоче місце як за таке, яке забезпечує благоустрій його родини. Соціальна ефективність у даному випадку може бути виражена у відношенні прибутку, який приносить кожен працівник банку до витрат, які понесе банківська установа на організацію такого процесу навчання.

Соціальна ефективність – поняття, що відображає поліпшення соціальних умов життя людей. Соціальна та економічна ефективність є взаємодоповнюючими категоріями та похідними одна від одної, тобто з соціальним розвитком одночасно зростає й економічний та навпаки. Перш ніж почати розрахунки соціальної ефективності, означимо певні межі соціальної ефективності, що ідентифікуватимуть чи є заходи ефективними чи ні. Так, згідно програм соціальної залученості компанії Wework про відносну соціальну ефективність можна судити, якщо її показник є більшим від 0 та прямує до збільшення [11], й знаходиться в межах 0,0001 до 10%.

Наприклад, орієнтовну економічну вигоду, що приносить кожен працівник банку можна розрахувати як відношення чистого прибутку банку до загальної кількості працівників. Цей показник покаже, яку економічну цінність представляє окремий працівник. Для визначення економічного внеску кожного праців-

ника проведемо внутрішній аудит, а саме проранжуємо загальну кількість працівників АТ «УкрСиббанк» (5200 чол) за відповідним рівнем кваліфікації, та відобразимо, який економічний внесок здійснюють працівники різних кваліфікаційних рівнів.

Знаючи кількість працівників за рівнями кваліфікації, розрахунок соціальної ефективності має більш точний та конкретизований характер. Розрахуємо показник соціальної ефективності у цьому випадку за формулою (1).

$$SE_{\text{коеф}} = (EP \div VB), \quad (1)$$

де $SE_{\text{коеф}}$ – коефіцієнт соціальної ефективності,

EP – економічний внесок (доцільність) окремого працівника,

VB – витрати банку на організацію навчального процесу.

Варто зазначити, що показники кількості працівників певного рівня кваліфікації та економічного внеску кожного з них не є тотожними. Тому, розрахунок економічної ефективності працівника певного рівня кваліфікації розрахуємо за наступною формулою (2):

$$EP = ((KP * PE) \div CP), \quad (2)$$

де EP – економічний внесок працівника згідно рівня кваліфікації,

KP – загальна кількість працівників,

PE – ранг економічного внеску працівника кожного рівня кваліфікації,

CP – чистий прибуток банку.

Показник соціальної ефективності є пропорційним до показника економічного внеску кожної групи працівників, з чого можна зробити висновок, що працівники нижчих кваліфікаційних рівнів будуть більш мотивованими для підвищення професійних навичок, вбачаючи в цьому підвищення власного рівня соціального забезпечення.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, поживати соціально-економічний розвиток держави можна використовуючи податково-облікові важелі щодо банківських установ, а саме зниження ставки оподаткування прибутку банківських депозитів та об'єднання великої кількості зборів в один податок. Нововведення передбачають загальнодержавний характер та в перспективі налагодження роботи із приводу податкових відносин між державою та банками. Успішність реалізації залежить від готовності держави та банківських установ до радикальних змін з метою соціально-економічного розвитку України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. II Міжнародний податковий конгрес : збірник матеріалів (м. Ірпін, 26 листопада 2021 р.). Ірпін : Університет ДФС України, 2021. 1298 с.
2. Закон України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» від 01.04.2014 р. № 1166 VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1166-18#Text>
3. Д'яконова І. І., Мордань Є. Ю. Дослідження оцінки рівня фінансової стабільності як складового елементу механізму державного регулювання банківської системи. *Бізнес Інформ*. 2015. № 1. С. 302–306.
4. Ключко Л. А. Грошово-кредитне регулювання в умовах макроекономічної нестабільності. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2018. № 2. С. 107–119.
5. Ключко Л. А. Інновації у сфері банківського бізнесу. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2019. № 2. С. 109–128.
6. Сербина О. Г., Пономар В. В. Тенденції розвитку мобільного банкінгу в Україні. *Молодий вчений*. 2014. № 3(06). С. 53–55.
7. Старостенко Г. Г., Сурженко А. В. Податкове регулювання банків в умовах становлення інформаційного суспільства. *Ефективна економіка*. 2013. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_11_4
8. Інформація про депозити та кредити АТ «УкрСиббанк». Офіційний сайт АТ «УкрСиббанку». URL: <https://my.ukrsibbank.ua>
9. Інформація про кредитоспроможність банківських установ. Офіційний сайт НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/>
10. Інформація про статистичну інформацію про діяльність банків. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
11. Інформація про склад податків, що сплачуються банками. Офіційний сайт НБУ. URL: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
12. Інформація про суму податку на прибуток, сплаченого банками. Офіційний веб-сайт Державної податкової служби України. URL: <http://www.sta.gov.ua/control/uk/index>
13. Інформація про програми соціальної залученості компанії Wework. URL: <http://www.wework.com>

REFERENCES:

1. II Mizhnarodnyi podatkovyi konhres: zbirnyk materialiv [II International Tax Congress: a collection of materials] (Irpın, 26 November, 2021). Irpın: University of the State Fiscal Service of Ukraine, 1298. (in Ukrainian)
2. Law of Ukraine "On Prevention of Financial Catastrophe and Creation of Preconditions for Economic Growth in Ukraine" dated 01.04.2014 № 1166 VII. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1166-18#Text> (in Ukrainian)
3. Diakonova, I. I., Mordan, Ye. Yu. (2015). Doslidzhennia otsinky rivnia finansovoi stabilnosti yak skladovoho elementu mekhanizmu derzhavnoho rehuliuвання bankivskoi systemy [Research on the assessment of the level of financial stability as an integral element of the mechanism of state regulation of the banking system]. *Biznes Inform* [Business Inform], 1, 302–306. (in Ukrainian)
4. Kliusko, L. A. (2018). Hroshovo-kredytne rehuliuвання v umovakh makroekonomichnoi nestabilnosti [Monetary regulation in conditions of macroeconomic instability]. *Zbirnyk naukovykh prats Universytetu derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy* [Collection of scientific works of the University of the State Fiscal Service of Ukraine], 2, 107–119. (in Ukrainian)
5. Kliusko, L. A. (2019). Innovatsii u sferi bankivskoho biznesu [Innovations in the sphere of banking business]. *Zbirnyk naukovykh prats Universytetu derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy* [Collection of scientific works of the University of State Fiscal Service of Ukraine], 2, 109–128. (in Ukrainian)
6. Serbyna, O. H., Ponomar, V. V. (2014). Tendentsii rozvytku mobilnoho bankinhu v Ukraini [Trends in the development of mobile banking in Ukraine]. *Molodyi vchenyi* [Young scientist], 3(06), 53–55. (in Ukrainian)
7. Starostenko H. H., Surzhenko A. V. (2013) Podatkove rehuliuвання bankiv v umovakh stanovlennia informat-siinoho suspilstva [Tax regulation of banks in the conditions of formation of information society]. *Efektivna ekonomika* [Efficient economy], 11. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_11_4 (in Ukrainian)
8. Informatsiia pro depozyty ta kredyty AT «UkrSybbank» [Information on deposits and loans of JSC "UkrSibbank"]. Ofitsiynyi sait AT «UkrSybbanku» [Official site of JSC "UkrSibbank"]. Retrieved from: <https://my.ukrsibbank.ua> (in Ukrainian)
9. Informatsiia pro kredytopromozhnist bankivskykh ustanov [Information on the creditworthiness of banking institutions]. Ofitsiynyi sait NBU [Official site of the NBU]. Retrieved from: <https://bank.gov.ua/> (in Ukrainian)
10. Informatsiia pro statystychnu informatsiiu pro diialnist bankiv [Information on statistical information on the activities of banks]. Ofitsiynyi sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy [Official site of the State Statistics Service of Ukraine]. Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua> (in Ukrainian)

11. Informatsiia pro sklad podatkov, shcho splachuiutsia bankamy [Information on the composition of taxes paid by banks]. Ofitsiinyi sait NBU [Official site of the NBU]. Retrieved from: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index> (in Ukrainian)

12. Informatsiia pro sumu podatku na prybutok, splachenoho bankamy [Information on the amount of income tax paid by banks]. Ofitsiinyi veb-sait Derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy [Official website of the State Tax Service of Ukraine]. Retrieved from: <http://www.sta.gov.ua/control/uk/index> (in Ukrainian)

13. Informatsiia pro prohramy sotsialnoi zaluchnosti kompanii Wework [Information about Wework's social inclusion programs]. Retrieved from: <http://www.wework.com> (in Ukrainian)